

ČAZMANSKI VJESNIK

besplatno glasilo Grada Čazme - travanj 2007., broj 5

Kultura

Suradnja Gradske knjižnice i Srednje škole Čazma

Gradska knjižnica Slavka Kolara Čazma prezentirala je učenicima Srednje škole Čazma dio Zavičajne zbirke vezane uz rad prvog hrvatskog meteorologa i seizmologa A. Mohorovičića, čija je 150 obljetnica rođenja.

Učenici I razreda Gimnazije, pod stručnim vodstvom prof. zemljopisa Željke Biškup, obavili su prezentaciju života i rada ovog istaknutog znanstvenika, odnosno održali sat zavičajne povijesti.

Učenici su u Grdskoj knjižnici održali sat zavičajne povijesti

Što povezuje jednog od najznamenitijih hrvatskih znanstvenika, Andriju Mohorovičića, i Čazmu?

Ova godina je obljetnica 150 godišnjice rođenja Andrije Mohorovičića, (rođen 1857. godine u Voloskom – Opatija – umro 1936. Zagreb), prvog hrvatskog meteorologa i geofizičara, poznatog u svijetu znanosti po otkriću diskontinuiteta u Zemljinoj kori na području proučavanja potresa. Nakon studija matematike i fizike u Pragu, radio je u Zagrebu, Osijeku, Bakru.

Osnovao je prvu meteorološku postaju 1887. godine, a kasnije je i upravljao meteorološkim opservatorijem u Zagrebu.

Mohorovičićev rad na području meteorologije obuhvaća

istraživanje bure na području krša i gibanja oblaka; konstruirao je nefoskop za određivanje smjera i brzine oblaka te vertikalnih gibanja zraka.

Dva rada, *Tornado kod Novske* (31.V.1892.) i *Vijor kod Čazme* (20. VIII. 1898.), u kojima je potanko istražio pojave jakog nevremena, probudila su zanimanje u znanstvenim krugovima Europe jer su bila prvi sinoptički prikaz razorna djelovanja vjetera.

Iz rada dr. Andrije Mohorovičića **«Vijor kod Čazme»** (sjednica matematičko-prirodoslovnog razreda Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti dne 11. siječnja 1898.):

«Gosp. Izvjestitelj Ivan Piškorić iz Čazme javlja slijedeće: «Dne 20. kolovoza mogao sam razabrati tri nevremena: 1.) Počelo grmiti u 1 s. 45 m. po podne, najjače grmilo u 4 s. 26 m. po podne; jaka kiša od 3 s. 36. m. po podne do 4. s. 25 m. po podne, sa slabom tučom od 3 s. 53 m. do 3 s. 55 m. po podne. Za čitavog nevremena vjetar od SW. Grom udario u Čazmi i u blizini više puta bez znatne štete. Nedaleko Čazme jaki ciklon i velika šteta u šumi. 2.) Počelo grmiti u 5 s. 7 m. po podne, najjače grmilo u 5 s. 50 m., sa kišom od 5 s. 30 m. do 5 s. 55 m. po podne. Nevrijeme došlo od SW prema SE; počelo grmiti u 8 s. 45 m. po podne, najjače grmilo u 7 s. 15 m. po podne, sa malo kiše od 7 s. 5 m. do 7 s 10 m., po podne.»

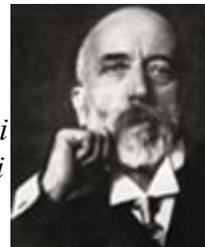
«Da se поближе istraži šteta, umolio je dopisnik kotarskog mjernika u Čazmi g. I. Petrovića i šumara imovne općine križevačke g. A. Marka, da svaki od njih pregleda oštećeni terrain. Gospoda su se odazvala dragovoljno tom pozivu i svaki od njih je napravio po jednu skicu oštećenog terraina, a g. je dopisnik priposlao te skice ovome

observatoriju.»

«Vidjevši da je stvar sa znanstvenog gledišta od važnosti, izvijestio sam o tom visoku kr. zem. vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, a ona me je odmah poslala, da na licu mjesta stvar proučim i o rezultatu svog istraživanja visoku vladu izvijestim»

«Da se je vijor dizao i spuštao potvrđuju seljaci iz Bosiljeva, koji su gledali kako se s neba spušta na šumu kao kakav plašt.

Vidjeli su pače, kako se je čitava šuma prigibala, tako da su pače i toranj Pobjeničke crkve mogli vidjeti (što je nemoguće). Za najveće oluje bila je posvemašnja tmica, a ljudi su od straha pobjezali u kuće.»»

Andrija Mohorovičić

DOGODILO SE...

“Goranovo proljeće” u Srednjoj školi Čazma

U Srednjoj školi Čazma održana je manifestacija 44. GORANOVO PROLJEĆE. Susret s pjesnicima bio je otvoren za građanstvo.

Od ukupno 38 pjesnika iz Slovenije, Srbije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Mađarske i Hrvatske, sudionika 44. Goranovog proljeća, u Srednjoj školi Čazma, nastupili su: Osman Baymak (Turska), Asja Bakić (BiH), Primož Čučnik, Blaž Lukan, Marcello Potocco (Slovenija), Marija Andrijašević, Tomica Bajsić, Stjepan Blažetin, Ivan Herceg, Božica Jelušić, Senko Karuza, Zvonko Kovač, Branislav Oblučar, Marko Pogačar, Ivica Prtenjača, Andrijana Škunca i dobitnik ovogodišnjeg Goranova vijenca, Mile Stojić (Hrvatska).

Izložbe

U povodu 32. supermaratona Zagreb-Čazma, u predvorju zgrade na Trgu Čazmanskog kaptola 13, postavljena je dokumentarna izložba:

ČAZMA

- fotografije Čazme od sredine 19. st. do suvremenih veduta i panorama

Izložbu o Čazmi kakva je bila nekad možete pogledati u holu zgrade Centra za kulturu

i izložba dječjih likovnih radova:
SLIKARSKI MARATON

Koncerti

U organizaciji Centra za kulturu, u Čazmi je održan koncert sastava "Ad Gloriam Brass", kojega čine šestorica limenih puhača, ujedno i članovi orkestra Opere HNK u Zagrebu, Simfonijskog orkestra HRT-a i Zagrebačke filharmonije. U Čazmi su nastupili s Robertom Jambrušićem kao gostom na udaraljka.

Sastav je osnovan 1993. godine i od tada neprekidno djeluje u ponešto izmijenjenom sastavu. Njihov repertoar čine djela europskih i hrvatskih majstora renesanse i baroka (F. Sponga, V. Jelić, J. Clarke, H. Purcell, G. F. Händel, J. S. Bach), te djela suvremenih hrvatskih autora, od kojih su neka posebno napisana za ovaj ansambl (A. Klobučar, B. Šipuš, S. Dedić, M. Miletić, A. Igrac,...). "Ad Gloriam Brass" publici je ponajprije poznat po izvođenju

barokne i renesansne glazbe. No pored klasičnog repertoara, sastav izvodi i popularne filmske, swing i jazz teme Travisa, Schneidera, Handya i Normana, združujući publiku svih generacija i različitih glazbenih ukusa. Koncertom u Čazmi predstavili su širok program - od napjeva basse dansea Tylmana Susata, preko djela dviju velikana ne samo barokne već i cjelokupne glazbene povijesti Bacha i Händela, do skladbi iz glazbenog romantizma Bizeta i Čajkovskoga, te hitova poput Swing Low, Sweet Chariot i teme iz filmova o Jamesu Bondu i filma Pirati s Kariba. Brojna publika u Čazmi uživala je u izvedbama ovih darovitih glazbenika, koji su kao gosti surađivali na dva nosača zvuka, a uskoro će objaviti i svoj samostalni prvijenac.

Humanitarni koncert za Luciju Vuković

Na Uskrsni ponedjeljak u kinosvorani u Čazmi održan je humanitarni koncert za Luciju Vuković, u organizaciji KUD-a "Sloga" iz Miklouša i pod pokroviteljstvom Grada Čazme, Centra za kulturu, Radio postaje Čazma, Turističke zajednice Grada Čazme i Turističke zajednice Bjelovarsko-bilogorske županije. Na koncertu su, uz KUD "Slogu", sudjelovali: KUD "Slavko Kolar" iz Palešnika, KUD "Potočanka" iz Potoka, Plesnik klub H-8 iz Bjelovara, Vedran Milić, prof., mr. Viktor Ključarić iz Glazbene škole Vatroslava Lisinskog iz Bjelovara i sopranistica Kristina Anđelka Đopar, te glazbena skupina "Kraljevi ulica" iz Zagreba. Prihod od ulaznica, oko 8000 kn, namijenjen je kupnji specijalne sjedalice za automobil za Luciju Vuković, sedmogodišnju Čazmanku oboljelu od cerebralne paralize.

Rasplesana Hrvatska u Čazmi

Bodovni turnir u standardnim i latinsko-američkim plesovima Hrvatskog športskog plesnog saveza i Športskog plesnog kluba H8 iz Bjelovara na tri je sata napunio školsko-sportsku dvoranu u Čazmi. Gradonačelnik Dinko Pirak otvorio je turnir održan u povodu Valentinova, nazvavši ples najljepšim sportom na svijetu.

Nastupilo je sto parova iz Zagreba, Samobora, Osijeka, Varaždina, Rijeke, Sisika, Bjelovara, te iz Kranja i Sarajeva, više nego se očekivalo. Stručni žiri, u kojemu je bio i Francuz Nicolas Quoiron, zvijezda tv-showa "Ples sa zvijezdama", na je kraju imao samo riječi pohvale.

Najljepši sport napunio je dvoranu u Čazmi

DOGODIT ĆE SE...

- 18.05. – Otvorenje izložbe slika akademske slikarice Ivane Barišić
- 28.06. – Obilježavanje 85. godišnjice rođenja Aleksandra Marksa
- 08.07. – "Zapovijed pod lipom" u Mikloušu
- 10.07. – Otvorenje izložbe i predavanje u povodu 760. godišnjice smrti Stjepana II, utemeljitelja Nove Čazme, prof. dr. Nevena Budaka
- 12. 07. 2007. – VI susret s matulantima, gost Pavao Pavičić.